

TLAČOVÁ SPRÁVA

V Bratislave 3.12.2021

Parlament opätovne zvolil Zuzanu Stavrovskú za komisárku pre osoby so zdravotným postihnutím

Poslanci parlamentu zvolili jedínú kandidátku uchádzajúcu sa o post komisára pre osoby so zdravotným postihnutím JUDr. Zuzanu Stavrovskú za komisárku pre ľudí so zdravotným postihnutím.

Z prítomných 140 poslancov hlasovalo za 135, proti nebol nikto. Zdržali sa 3 poslanci a nehlasovali 2 poslanci.

„Opätovné zvolenie si veľmi vážim, táto práca má veľký zmysel. Teším sa, že môžeme pokračovať v ochrane práv zraniteľných,“ povedala Zuzana Stavrovská.

Zuzana Stavrovská je historicky prvou komisárkou pre osoby so zdravotným postihnutím na Slovensku, prvýkrát ju parlament zvolil presne pred šiestimi rokmi 2.12.2015. Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím (ďalej ako: Úrad) začal fungovať 1.3.2016.

DOTERAJŠIA PRÁCA

Od vzniku Úradu až doteraz Úrad prijal **3385 individuálnych podnetov** (z toho 3054 ukončil) od ľudí so zdravotným znevýhodnením, najčastejšie pre problémy s priznaním peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia.

Počas **pandémie COVIDu-19** Úrad riešil a rieši najmä zabezpečovanie bezbariérového prístupu k testovaniu a očkovaniu ľudí so zdravotným postihnutím, či bezplatného testovania pre ľudí s diagnózami, pre ktoré sa nemôžu dať zaočkovať. **Vydal postupy** zabezpečovania starostlivosti o klientov v zariadeniach sociálnych služieb počas pandémie a karantény.

Najviac podnetov v pandemickom roku 2020 prišlo od ľudí so **sluchovým postihnutím** – 269. Týkali sa najmä **neprístupnosti informácií** počas prvej vlny pandémie na tlačových konferenciách Úradu vlády SR a ministerstiev.

Úrad doteraz zrealizoval **129 osobných monitoringov** v zariadeniach sociálnych služieb (110), psychiatrických oddeleniach nemocníc (9) a v materských, základných a špeciálnych základných školách (10). Odhalil závažné zásahy do ľudských práv a uložil celkovo **1096 opatrení** na nápravu a priebežne kontroluje ich plnenie. **„Odhalili sme napríklad zamykanie klientov v izbách, nevhodnú komunikáciu, nezabezpečenie súkromia pri prezliekaní, chýbajúcu bezbariérovosť, izby nespĺňajúce zákonnú požiadavku 10 metrov štvorových, či priechodné izby,“** skonštatovala Zuzana Stavrovská.

Za významnú pôsobnosť považuje komisárka právo zúčastňovať sa súdneho konania z pozície „dohľadu“. Celkovo tak vstúpila do **91 súdnych konaní**.

Úrad zrealizoval **32 výjazdových stretnutí** v mestách a obciach po celom Slovensku.

OVPLYVNENÉ LEGISLATÍVNE ZMENY

Úrad **inicioval a presadil**: zvýšenie príspevku na osobnú asistenciu a opatrovateľský príspevok, ktorého výška sa už neodvíja od výšky životného minima, ale rovná sa minimálnej mzde.

Zrušilo sa obmedzenie, keď dieťa so zdravotným postihnutím mohlo navštevovať školské zariadenie len 20 hodín týždenne na to, aby jeho rodič mohol poberať opatrovateľský príspevok.

Odstránilo sa právo spoluvlastníkov bytov a nebytových priestorov odmietnuť montáž schodiskovej plošiny v spoločných priestoroch bytových domov.

Zrušila sa veková hranica 65 rokov pri schvaľovaní peňažného príspevku na kompenzáciu – kúpu auta a priznanie osobnej asistencie.

Prostredníctvom poslaneckého návrhu sa zmenil zákon o sociálnych službách, vďaka čomu už zariadenie sociálnych služieb nemôže byť opatrovníkom klientovi, ktorému poskytuje sociálnu službu, a zároveň mu priznáva dôvernika.

ZHODNOTENIE SPOLUPRÁCE

Úrad čelil po svojom vzniku nerešpektovaniu zo strany niektorých orgánov verejnej správy. „**Museli sme si vybudovať dôveryhodnosť. Nemáme právo ukladať sankcie, musíme využívať najmä trpezlivú komunikáciu. Očakávala som aj väčšiu toleranciu kompetentných k ľuďom so zdravotným znevýhodnením,**“ poznamenala Zuzana Stavrovská.

Vyzdvihuje spoluprácu s mimovládnyimi organizáciami, poslancami NRSR, ministerstvami, médiami, mnohými samosprávami a ďalšími orgánmi verejnej správy, pracovníkmi zariadení sociálnych služieb, ktorí boli vystavení najmä počas pandémie obrovskému tlaku.

PLÁNY DO ĎALŠIEHO OBDOBIA

Zámerom je rozšíriť pôsobnosť Úradu aj na **ochranu práv seniorov**, čo vyplynulo z doterajšej praxe.

Plánuje presadiť aj **zmenu zákona konania pred Ústavným súdom SR**, aby klienta so zdravotným postihnutím v konaní o ústavnej sťažnosti mohol zastupovať Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím.

Chce docieľiť možnosť **bezplatného právneho zastúpenia ex off** bez potreby preukazovania majetku v súdnych konaniach o spôsobilosti na právne úkony.

*Elena Koritšánska
Hovorkyňa
Referát pre styk s verejnosťou*

Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím
Račianska 153
831 54 Bratislava 35

Tel.: +421 907 732 923

E-mail: elena.koritsanska@komisar.sk
media@komisar.sk